

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 224/04-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. novembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť RNDr. Imricha Zborovského, CSc., N., zastúpeného advokátom JUDr. J. M., Advokátska kancelária, P., vo veci porušenia základných práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 26 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 19 ods. 2 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach v spojení s čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Obdo V 29/02 z 29. októbra 2003 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť RNDr. Imricha Zborovského, CSc., **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. mája 2004 doručená sťažnosť RNDr. Imricha Zborovského, CSc., N. (ďalej aj sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na pokojné

užívanie svojho majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol k dohovoru“), práva na slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1 ústavy, čl. 10 ods. 1 dohovoru a čl. 19 ods. 2 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný pakt“) v spojení s čl. 1 ods. 2 ústavy rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. Obdo V 29/02 z 29. októbra 2003.

Zo sťažnosti vyplynulo, že: «Sťažovateľ je vlastníkom pozemku parcelové číslo 14281/10, 14281/11, 14281/12, 14281/13, 14281/17 nachádzajúceho sa v okrese Prešov, Slovenská republika, titulom dedičstva v podiele 1/2. Tento pozemok tvorí súvislú plochu o výmere 20261 m² a je registrovaný v katastri nehnuteľností Slovenskej republiky, list vlastníctva č. 7192.

Sťažovateľ z výpisu z listu vlastníctva č. 7182 zo dňa 4. 11. 1997 zistil, že v katastri nehnuteľností je na uvedený pozemok zapísaná ťarcha – záložné právo v hodnote 10,000,000. Sk pre Československú obchodnú banku, a. s. v Košiciach. Sťažovateľ o žiadnej dohode a jednaniach, ktoré by sa tejto veci týkali nevedel a preto listom zo dňa 17. 11. 1997 požiadal ČSOB o vysvetlenie. ČSOB odpovedala sťažovateľovi listom z 24. 11. 1997, v prílohe ktorého zaslala dokument s názvom „Zmluva o záložnom práve na nehnuteľnosti č. 64/93/Si“ datovaný z 27. 9. 1993 vrátane doplnku č. 1 z 9. 11. 1993 a prílohy, ktorú tvoril návrh na povolenie vkladu do katastra nehnuteľností datovaný ku dňu 27. 9. 1993. ČSOB zaslala sťažovateľovi taktiež listinu s názvom „Súhlas so zavedením ťarchy“ z 31. 8. 1993, na ktorej bol sfalšovaný podpis sťažovateľa.

Sťažovateľ bol v uvedenom liste od ČSOB informovaný o aktoch Katastrálneho úradu v Košiciach, Správe katastra Prešov týkajúcich sa registrácie dokumentu s názvom „Zmluva o záložnom práve na nehnuteľnosti č. 64/93/Si“ vykonaných rozhodnutím č. V-2038/93 z 10. 11. 1993 o povolení vkladu záložného práva na predmetný pozemok a zápisom vkladu záložného práva do listu vlastníctva č. 7182.

Sťažovateľ informoval ČSOB listom zo dňa 9. 12. 1997 o tom, že podpis na listine „Súhlas so zavedením ťarchy“ z 31. 8. 1993, ktorý mu banka poslala, je sfalšovanou napodobeninou jeho podpisu, že túto listinu nepodpísal a nikdy ju predtým nevidel. V uvedenom liste sťažovateľ oznámil banke svoj nesúhlas s dokumentom „Zmluva

o záložnom práve na nehnuteľnosti č. 64/93/Si“ z 27. 9. 1993 vrátane jeho doplnku a prílohy.

Sťažovateľ sa dňa 23. 1. 1998 obrátil na Krajský súd v Prešove a usiloval o nápravu porušenia svojich práv podľa predpisov o správnom súdnictve. Sťažovateľ sa postupom v zmysle § 250b ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v platnom znení v roku 1998 na základe žaloby domáhal zrušenia rozhodnutia č. V-2038/93 z 10. 11. 1993, ktorým katastrálny úrad vklad záložného práva k jeho majetku povolil. Krajský súd v Prešove bez prejednania veci rozhodnutím I S 6/98-22 z 30. 6. 1998 konanie o žalobe sťažovateľa zastavil.

Sťažovateľ sa dňa 17. 9. 1998 následne obrátil podnetom na Ústavný súd a žiadal zrušenie správneho rozhodnutia č. V-2038/93 z 10. 11. 1993. Ústavný súd podnet sťažovateľa rozhodnutím I. ÚS 56/99 z 9. 9. 1999 odmietol. V rozhodnutí o podnete sťažovateľa na strane 7 Ústavný súd uviedol: „ak navrhovateľ neuzavrel predmetnú záložnú zmluvu ani nepodal návrh na povolenie vkladu záložného práva do katastra nehnuteľností (nesplnomocnil na tieto konania Ing. F. Z.), zmenu v zápise katastra nehnuteľností môže dosiahnuť na základe rozhodnutia všeobecného súdu o neplatnosti záložnej zmluvy a zápisu do katastra nehnuteľností“.

Sťažovateľ rešpektujúc tento právny názor Ústavného súdu podal dňa 28. 9. 1999 Okresnému súdu v Prešove žalobu, ktorou sa domáhal rozhodnutia všeobecného súdu o určení neplatnosti záložnej zmluvy a zápisu do katastra nehnuteľností. V žalobe sťažovateľ uviedol, že predmetnú záložnú zmluvu neuzavrel, že návrh na povolenie vkladu záložného práva k predmetným pozemkom nepodal, že o týchto konaniach nevedel a že žalovaných na tieto konania nesplnomocnil. S poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR I. ÚS 56/99 z 9. 9. 1999 sťažovateľ v žalobe žiadal, aby všeobecný súd rozhodol o neplatnosti záložnej zmluvy a zápisu do katastra nehnuteľností.

Na pojednávaní pred všeobecným súdom I. stupňa dňa 22. 8. 2000 zástupca žalovanej ČSOB predložil listinu s názvom „Súhlas so zavedením tarchy“ z 31. 8. 1993 a uviedol, že nevie odkiaľ túto listinu banka má. Sťažovateľ do protokolu súdu dňa 22. 8. 2000 uviedol, že podpis na tejto listine nie je jeho podpisom a navrhol súdu vykonať dokazovanie ohľadom pravosti tohto podpisu za pomoci znalca grafológa. Sťažovateľ do protokolu súdu taktiež uviedol, že nikoho na podpísanie záložnej zmluvy nesplnomocnil a že

tzv. „Súhlas“ nie je plnomocenstvom na zastupovanie a už vôbec nie je plnomocenstvom na uzavretie záložnej zmluvy v mene sťažovateľa.

I. stupňový súd žalobu sťažovateľa prejednal nespravodlivo. I. st. súd návrhu sťažovateľa na vykonanie dokazovania ohľadom pravosti podpisu na listine s názvom „Súhlas so zavedením ťarchy“ nevyhoviel, zmysel vyjadrení sťažovateľa prekrútil a spravodlivo nevyhodnotil. V rozsudku 6 Cb 296/00-55 z 24. 10. 2000 súd I. st. nesprávne uviedol, že sťažovateľ sa podanou žalobou domáhal, že zmluva o záložnom práve na nehnuteľnosti, ktorá bola uzavretá dňa 27. 9. 1993 medzi ním a žalovaným v 1. a 2. rade je neplatná. I. stupňový súd vo výroku rozsudku rozhodol o neplatnosti časti záložnej zmluvy uzavretej medzi ČSOB, a. s. a sťažovateľom a žalovaným v 1. rade.

Proti tomuto nespravodlivému prejednaniu svojej žaloby sťažovateľ ostro protestuje. Nie je pravdou, že by sťažovateľ u súdu domáhal, aby súd určil, že zmluva o záložnom práve uzavretá medzi ním a žalovaným v 1. a 2. rade je neplatná. Slovné spojenia typu „zmluva uzavretá medzi sťažovateľom a žalovanými“ sťažovateľ nikde nepoužil. Tieto slovné spojenia sú sťažovateľovi nepravdivo podsúvané a zmysel jeho žaloby je prekrucovaný. Žiadna záložná zmluva, ktorá by bola uzavretá medzi sťažovateľom a inými neexistuje. Súd nemôže určovať neplatnosť časti zmluvy uzavretej medzi ČSOB a RNDr. Imrichom Zborovským, lebo žiadna zmluva, ktorá by bola uzavretá medzi ČSOB a RNDr. Imrichom Zborovským neexistuje!!!

Všeobecný súd I. stupňa zneužil sťažovateľovu žalobu podanú na základe právneho názoru Ústavného súdu potom, keď Ústavný súd odkázal sťažovateľa na dosiahnutie rozhodnutia všeobecného súdu o neplatnosti záložnej zmluvy a zápisu do katastra nehnuteľností. Sťažovateľa žaloba podaná všeobecnému súdu dňa 28. 9. 1999 nebola ničím iným, než snahou presne vyhovieť podmienke, splnením ktorej podmienil nápravu porušenia sťažovateľových práv Ústavný súd. Tvrdenie všeobecného súdu o tom, že by sa sťažovateľ mal domáhať určenia neplatnosti záložnej zmluvy uzavretej medzi ním a inými je prekrucovanie tejto snahy, je nepravdou, je úmyselnou demagógiou a zneužitím toho, že sťažovateľ o splnenie podmienky uvedenej na strane 7 rozhodnutia I. ÚS 56/99 bez výnimky usiloval. Všeobecný súd zneužil žalobu sťažovateľa, neprejednal jeho záležitosť spravodlivo a rozhodol o záložnej zmluve uzavretej medzi sťažovateľom a inými, hoci žiadna záložná zmluva uzavretá medzi sťažovateľom a inými neexistuje.

Po doručení rozsudku I. stupňového súdu č. 6 Cb 296/00-55 z 24. 10. 2000 sa sťažovateľ proti nemu odvolal a v bode 3 svojho odvolania vyjadril svoj dôrazný nesúhlas s rozsudkom, v ktorom je určené, že predmetná zmluva bola uzavretá medzi ním a inými. V odvolaní poukázal na to, že len on určuje, ktoré zmluvy sú uzavreté medzi ním a inými osobami ale rozhodne nie súd. Sťažovateľ v tejto súvislosti poukázal v odvolaní odvolaciemu súdu na ustanovenie § 44 ods. 3 Občianskeho zákonníka podľa ktorého predmetná záložná zmluva nebola vôbec uzavretá, lebo dokument s názvom „Zmluva o záložnom práve na nehnuteľnosti č. 64/93/Si“ z 27. 9. 1993 (t. j. návrh záložnej zmluvy) nebol prijatý všetkými osobami, ktoré sú účastníkmi vzťahu, ktorý je jej obsahom. Sťažovateľ poukázal odvolaciemu súdu na skutočnosť, že on sťažovateľ tento konkrétny návrh na uzavretie zmluvy neprijal na žiadnej listine, a žalovaní dobre vedeli, že nebolo preukázané žiadne splnomocnenie pre žiadnu osobu, aby predmetnú záložnú zmluvu v mene sťažovateľa uzavrela.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v časti, v ktorej bolo potvrdené zastavenie konania podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť o ktorej Ústavný súd rozhodol uznesením III. ÚS 86/03-26 z 26. 3. 2003. Vec v tejto časti je predmetom konania pred Súdom v Štrasburgu.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v časti, v ktorej bol zmenený rozsudok I. stupňového súdu a žaloba zamietnutá, podal dňa 21. 12. 2001 sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol dovolací súd rozsudkom č. Obdo V 29/2002 z 29. 10. 2003 tak, že rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Rozsudok č. Obdo V 29/2002 z 29. 10. 2003 bol sťažovateľovi doručený odvolacím súdom dňa 29. 3. 2004 v doporučenom liste číslo rekomanda 10 355 634 2. (...)

Sťažovateľ namieta porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná nezávislým súdom.

Sťažovateľ namieta porušenie čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorého každý má právo na pokojné užívanie svojho majetku.

Sťažovateľ namieta porušenie svojho práva na slobodu prejavu zaručeného v čl. 26 ods. 1 Ústavy SR, v čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v čl. 19 ods. 2 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.

Sťažovateľ namieta Ústavnému súdu, že záležitosť jeho dovolania i celej žaloby nebola pred všeobecnými súdmi prejednaná spravodlivo. Nie je spravodlivým prejednaním záležitosti sťažovateľa, keď všeobecné súdy všetkých troch stupňov odmietli návrhy sťažovateľa na dokazovanie ohľadom pravosti podpisu na listine „Súhlas so zavedením ťarchy“ z 31. 8. 1993 a nevyhodnotili spravodlivo sťažovateľove tvrdenia o tom, že predmetnú záložnú zmluvu neuzavrel, že nepodal návrh na povolenie vkladu záložného práva k predmetným pozemkom do katastra nehnuteľností, že o týchto konaniach žalovaných nevedel a že nikoho na uzavretie záložnej zmluvy nesplnomocnil. Nie je spravodlivým prejednaním dovolania sťažovateľa, keď dovolací súd vo svojom rozsudku Obdo V 29/2002 z 29. 10. 2003 na strane 7 bez spravodlivého prejednania dôvodov uvedených v časti I. D a II. A dovolania zaviazal ďalšie konanie právnym názorom, že zo záhlavia zmluvy o záložnom práve na nehnuteľnosti č. 34/93/Si je zrejmé, že táto je uzavretá medzi ČSOB a záložcom Imrichom Zborovským a žalovaným v 1. rade, ďalej len záložca, zastúpeným žalovaným v 1. rade.

Toto absurdné tvrdenie Najvyššieho súdu SR je spôsobené tým, že záležitosť dovolania sťažovateľa súd spravodlivo neprejednal a vôbec sa nezaoberal dôvodmi dovolania, ktoré sťažovateľ v časti II. A dovolania uviedol. Sťažovateľ dôrazne protestuje proti nespravodlivému prejednaniu celej svojej záležitosti pred súdom. Sťažovateľ nie je žiadnym záložcom, ako to tvrdí dovolací súd a nikoho nikdy nesplnomocnil, aby ho ako záložcu zastupoval. Sťažovateľ žiadnu záložnú zmluvu neuzavrel a žiadnu osobu nesplnomocnil, aby záložnú zmluvu uzavrela v jeho mene.

Nie je spravodlivým prejednaním dovolania sťažovateľa keď napriek opakovaným žiadostiam sťažovateľa o ustanovenie znalca na posúdenie pravosti podpisu na listine „Súhlas so zavedením ťarchy“ dovolací súd zaviazal ďalšie konanie právnym názorom, že nie je potrebné zaoberať sa platnosťou notárom osvedčeného podpisu na listine „Súhlas so zavedením ťarchy“ a zaoberal sa touto listinou len z hľadiska či sťažovateľ nepochybil, keď v tejto listine neuviedol v akej výške by mal so zavedením ťarchy súhlasiť, resp. v akej výške by mal záruku poskytnúť, resp. neuviedol na akú výšku úveru záruku poskytol.

Týmto nespravodlivým prejednaním záležitosti žaloby, odvolania i dovolania sťažovateľa boli porušené ustanovenia čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pre toto nespravodlivé prejednanie dovolania sťažovateľa pred súdom, dovolací súd dochádza k nesprávnemu záveru uvedenému na strane 7 rozsudku Obdo V 29/2002 z 29. 10. 2003, že zmluva o záložnom práve na nehnuteľnosti je uzavretá medzi ČSOB a záložcom Imrichom Zborovským a žalovaným v 1. rade, ďalej len záložca, zastúpený žalovaným v 1. rade. Pre toto nespravodlivé prejednanie dovolania sťažovateľa pred súdom, dovolací súd dochádza k nesprávnemu záveru že uzavretá záložná zmluva medzi sťažovateľom a inými má len vady, ktoré idú na vrub sťažovateľa, pretože v listine „Súhlas so zavedením ťarchy“ sťažovateľ údajne neuviedol v akej výške by mal so zavedením ťarchy súhlasiť, resp. v akej výške by mal záruku poskytnúť, resp. na akú výšku úveru mal záruku poskytnúť.

Pre toto nespravodlivé prejednanie dovolania sťažovateľa pred súdom je sťažovateľ ukrátený na základných právach a slobodách a ľudských právach a základných slobodách slobodne sa rozhodnúť či uzavrie predmetnú záložnú zmluvu s inými alebo nie, resp. či splnomocní iného na uzavretie takejto zmluvy alebo nie.

Pre toto nespravodlivé prejednanie dovolania sťažovateľa pred súdom je sťažovateľ ukrátený na ľudských právach a základných slobodách rozhodovať o hospodárení so svojím majetkom a rozhodovať o pokojnom užívaní svojho majetku.

Pre toto nespravodlivé prejednanie dovolania sťažovateľa pred súdom je sťažovateľ ukrátený na ľudských právach a základných slobodách slobodne rozhodovať či pozemok, ktorého je vlastníkom, má byť predmetom záložného práva alebo nie.

Sťažovateľ namieta Ústavnému súdu porušenie svojho práva na slobodu prejavu uzavrieť či neuzavrieť záložnú zmluvu s inými. Dovolací súd v rozhodnutí Obdo V 29/2002 z 29. 10. 2003 porušil právo sťažovateľa na slobodu prejavu, keď ďalšie konania zaviazal právnym názorom, že zmluva o záložnom práve na nehnuteľnosti č. 64/93/Si je uzavretá medzi Československou obchodnou bankou, a. s. zahraničnou pobočkou a záložcom RNDr. Imrichom Zborovským a žalovaným v 1. rade, ďalej len záložca, zastúpený žalovaným v 1. rade.

Je zvrchovaným právom a slobodou sťažovateľa aby sa rozhodol, či uzavrie alebo neuzavrie záložnú zmluvu s inými. Je zvrchovaným právom a slobodou sťažovateľa aby sa

rozhodol, či sa pri uzavretí zmluvy dá niekým zastupovať, ak sa tak sám rozhodne. Súd nemôže sťažovateľovi nanútiť uzavretie zmluvy. Súd nemôže sťažovateľovi nanútiť ani zastúpenie pri právnom úkone, ktorý sťažovateľ sám nevykonal.

Je porušením zvrchovaného práva sťažovateľa na slobodu prejavu, keď mu súd nanucuje právny úkon, ktorý sám nevykonal tým, že v rozsudku č. Obdo V 29/2002 z 29. 10. 2003 súd označil zmluvu o záložnom práve na nehnuteľnosti č. 64/93/Si za uzavretú medzi Československou obchodnou bankou, a. s. zahraničnou pobočkou a záložcom RNDr. Imrichom Zboroským a žalovaným v I. rade, ďalej len záložca, zastúpený žalovaným v I. rade.

Po doručení rozsudku Najvyššieho súdu SR č. Obdo V 29/2002 z 29. 10. 2003, ktorý odvolací súd doručil sťažovateľovi dňa 29. 3. 2004 doporučeným listom č. rekomanda 10 355 643 2, sťažovateľ žiada, aby mu ochranu základných práv a slobôd a ľudských práv a základných slobôd poskytol Ústavný súd. (...)

Sťažovateľ žiada Ústavný súd, aby na základe tejto sťažnosti preskúmal rozhodnutie Najvyššieho súdu SR Obdo V 29/2002 z 29. 10. 2003 ako aj konania, ktoré mu predchádzali.

Sťažovateľ žiada Ústavný súd, aby posúdil uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR a prejednanie záležitosti dovolania sťažovateľa z hľadiska zlučiteľnosti s Ústavou Slovenskej republiky, s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd a s Medzinárodným paktom o občianskych a politických právach.

Sťažovateľ žiada Ústavný súd, aby jeho sťažnosti vyhovel, aby zaviazal ďalšie konanie právnym názorom ustanoviť na posúdenie pravosti podpisu na listine „Súhlas so zavedením tarchy“ z 31. 8. 1993 nezávislého znalca. (...)

Sťažovateľ žiada Ústavný súd, aby vydal toto rozhodnutie:

Rozsudkom Najvyššieho súdu SR č. Obdo V 29/2002 z 29. 10. 2003 boli porušené ľudské práva a základné slobody sťažovateľa na spravodlivé prejednanie jeho záležitosti pred súdom vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 2 Ústavy tým, že Najvyšší súd SR bez spravodlivého prejednania sťažovateľom uvedených dôvodov dovolania zaviazal ďalšie konanie právnym názorom, že zmluva o záložnom práve na nehnuteľnosti č. 64/93/Si je uzavretá medzi

Československou obchodnou bankou, a. s. zahraničnou pobočkou a záložcom RNDr. Imrichom Zborovským a žalovaným v 1. rade, ďalej len záložca, zastúpený žalovaným v 1. rade a nie je potrebné sa zaoberať platnosťou notárom osvedčeného podpisu na súhlase so zavedením ťarchy.

Rozsudkom Najvyššieho súdu SR č. Obdo V 29/2002 z 29. 10. 2003 boli porušené základné práva a slobody a ľudské práva a základné slobody sťažovateľa na pokojné užívanie svojho majetku a na slobodu prejavu vyplývajúce z čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, z čl. 26 ods. 1 Ústavy SR, z čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a z čl. 19 ods. 2 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach v spojení s čl. 1 ods. 2 Ústavy tým, že Najvyšší súd SR porušil sťažovateľovo právo pokojne rozhodovať o hospodárení so svojím majetkom a slobodne prejaviť svoju vôľu uzavrieť či neuzavrieť záložnú zmluvu k svojmu majetku s inými, keď zaviazal ďalšie konanie právnym názorom, že zmluva o záložnom práve na nehnuteľnosti č. 64/93/Si je uzavretá medzi Československou obchodnou bankou, a. s. zahraničnou pobočkou a záložcom RNDr. Imrichom Zborovským a žalovaným v 1. rade, ďalej len záložca, zastúpený žalovaným v 1. rade.

Rozsudok Najvyššieho súdu SR č. Obdo V 29/2002 z 29. 10. 2003 sa podľa čl. 127 ods. 2 Ústavy SR a podľa ustanovenia § 56 ods. 2 zákona č. 138/1993 Z. z. zrušuje a podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona č. 138/1993 Z. z. sa vec vracia dovolaciemu súdu na ďalšie konanie“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch (...).

Podľa čl. 1 ods. 2 ústavy Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu k dohovoru každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť svojho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva (...).

Podľa čl. 26 ods. 1 ústavy sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Podľa čl. 10 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.

Podľa čl. 19 ods. 2 medzinárodného paktu každý má právo na slobodu prejavu; toto právo zahŕňa slobodu vyhľadávať, prijímať a rozširovať informácie a myšlienky každého druhu, bez ohľadu na hranice, či už ústne, písomne alebo tlačou, prostredníctvom umenia alebo akýmkoľvek inými prostriedkami podľa vlastnej voľby.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom

predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdené porušenie základných práv sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 2 ústavy, práva na pokojné užívanie svojho majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu k dohovoru, práva na slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1 ústavy, čl. 10 ods. 1 dohovoru a čl. 19 ods. 2 medzinárodného paktu v spojení s čl. 1 ods. 2 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. Obdo V 29/02 z 29. októbra 2003.

K námietke porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručené
v čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 2 ústavy

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť okrem iného nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 122/02).

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že najvyšší súd napadnutým rozhodnutím v plnom rozsahu vyhovel dovolaniu sťažovateľa, keď rozhodol, že: „*rozsudok odvolacieho súdu č. k. 2 Obo 225/2001 zo dňa 3. októbra 2001 v napadnutej časti zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie*“, a preto už aj z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa so „záväzným právnym názorom“ najvyššieho súdu, s jeho interpretáciou príslušných zákonných ustanovení a aplikáciou na skutkový stav vo veci sťažovateľa. Podľa svojej konštantnej judikatúry však ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Z rozdelenia súdnej moci v ústave

medzi ústavný súd a všeobecné súdy vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ústavy (I. ÚS 13/01).

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že:

„Základnou otázkou pre zistenie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu napadnutej dovolaním je posúdiť správnosť názoru odvolacieho súdu, že zmluvnou stranou bol záložca, teda žalobca a žalovaný v 1. rade spoločne, a že žalovaný v 1. rade podpísal zmluvu ako zástupca záložcu.“

V súvislosti s touto otázkou dovolací súd dospel k nasledovnému záveru:

„Poukaz na ustanovenie § 139 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri posudzovaní vzniku záložnej zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľnosti č. 64/93/Si zo dňa 27. 9. 1993 dovolací súd označil za právne nedôvodný. Za pochybenie odvolacieho súdu dovolací súd označil aj jeho tvrdenie pri posudzovaní odôvodnenia neplatnosti záložnej zmluvy, keď dospel k záveru, že pretože zmluvnou stranou bol záložca, teda žalobca a žalovaný v 1. rade spoločne a žalovaný v 1. rade podpísal záložnú zmluvu ako zástupca záložcu, a teda ide o zmluvu, ktorá nemá vady. Zo žiadneho právneho ustanovenia nevyplýva, že na vznik právneho úkonu, na základe ktorého sa bude môcť disponovať s vecou, ktorá je v spoluvlastníctve spoluvlastníkov, je postačujúci podpis iba jedného zo spoluvlastníkov bez toho, aby ostatnými spoluvlastníkmi na tento úkon bol splnomocnený.“

Ďalšou otázkou je posúdenie súhlasu s uzavretím zmluvy o záložnom práve na nehnuteľnosti č. 64/93/Si, vyvodeného zo súhlasu so zavedením tarchy žalobcom podpísaného, ktorý súhlas dovolací súd kvalifikoval ako súhlas s konaním spoluvlastníka podľa ustanovenia § 139 Občianskeho zákonníka, na ktorom základe konštatoval, že napadnutá zmluva o záložnom práve nemá vady v zmysle ustanovenia § 39 a § 40 Občianskeho zákonníka.

Túto otázku dovolací súd nasledovne uzavrel:

„(...), súhlas so zavedením tarchy, bez vymedzenia výšky záruky, ako aj úveru, na ktorý sa záruka má poskytnúť, nemôže byť jasným a zrozumiteľným právnym úkonom, ktorý by mohol nahradiť súhlas záložcu na zriadenie záložného práva, a teda podpis žalobcu ako záložcu na zmluve o záložnom práve na nehnuteľnosti č. 64/93/Si. Z uvedených dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že nie je ani potrebné sa zaoberať s platnosťou notárom osvedčeného podpisu na súhlase so zavedením tarchy.“

Podľa názoru ústavného súdu nemožno dospieť k záveru, že by rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. Obdo V 29/02 z 29. októbra 2003 bolo potrebné považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Bolo nepochybne v právomoci najvyššieho súdu príslušné zákonné ustanovenia vyložiť. Rovnako nemožno dospieť ani k záveru, že by bol výklad najvyššieho súdu z ústavného hľadiska neospravedliteľný a neudržateľný tak, aby jeho následkom došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie, tak ako to tvrdil vo svojej sťažnosti. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa označeného článku dohovoru, preto bolo potrebné v tejto časti sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K námietke porušenia základného práva na pokojné užívanie svojho majetku podľa čl. 1
dodatkového protokolu k dohovoru, práva na slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1
ústavy, čl. 10 ods. 1 dohovoru a čl. 19 ods. 2 medzinárodného paktu v spojení s čl. 1
ods. 2 ústavy

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Vo vzťahu k tvrdenému porušeniu základného práva na pokojné užívanie svojho majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu k dohovoru ústavný súd uvádza, že porušenie práv priznaných týmto článkom nemôže samo osebe nastať rozhodnutím štátneho orgánu, ktorým tento orgán uplatní svoju právomoc (napr. I. ÚS 44/03). Keďže v danom prípade tomu tak bolo, najvyšší súd napadnutým rozhodnutím neporušil základné právo sťažovateľa na pokojné užívanie svojho majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu k dohovoru, ale práve naopak najvyšší súd napadnutým uznesením poskytol účinnú ochranu tomuto právu sťažovateľa.

Ústavný súd napokon konštatuje, že medzi namietaným porušením základného práva na slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1 ústavy, čl. 10 ods. 1 dohovoru a čl. 19 ods. 2 medzinárodného paktu v spojení s čl. 1 ods. 2 ústavy a namietaným rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. Obdo V 29/02 z 29. októbra 2003 nie je priama súvislosť už aj vzhľadom na to, že uvedeným rozhodnutím najvyššieho súdu podstata práva sťažovateľa „na slobodu prejavu“ vôbec nebola dotknutá, preto bolo potrebné aj v tejto časti sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodol ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti, tak ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2004